PAN Portable Antiquities of the Netherlands

Handleiding PAN app

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap PAN-app

Δ

Ν

Colofon

PAN is een project van de Vrije Universiteit Amsterdam, met financiële ondersteuning van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO), de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) en de Vrije Universiteit Amsterdam.

De PAN-app is mogelijk gemaakt door een subsidie van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) en technisch gerealiseerd door Geodienst.

Versie 1.0 / mei 2020

Hulp en vragen: pan.fgw@vu.nl

1) Achtergrond

Melding archeologische vondsten in PAN: de Erfgoedwet

Portable Antiquities of the Netherlands (PAN) is het online systeem waarmee archeologische bodemvondsten bij de overheid gemeld kunnen worden. Toevalvondsten van het oppervlak of gedaan met behulp van een metaaldetector moeten volgens de Erfgoedwet gemeld worden bij de minister - in de praktijk de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE). Voor deze meldingen wordt PAN gebruikt.

Waarom melden van archeologische vondsten?

Bedenk dat als je vondsten uit de grond haalt, je eigenlijk een soort museumconservator bent: het is jouw taak om voor de vondsten en voor de informatiewaarde van de vondsten te zorgen. Het schoonmaken van de vondsten, het bewaren van alle informatie en het melden van de vondsten bij archeologen hoort allemaal bij de verantwoordelijkheid van de zoeker die oude vondsten aantreft en ze mee naar huis neemt.

Lang niet alle geschiedenis is opgeschreven en in boeken terecht gekomen: er zijn perioden of plaatsen waar archeologen en historici maar weinig vanaf weten. Alle vondsten kunnen helpen met het invullen van die 'witte vlekken' in onze kennis van het verleden. Vondsten uit de grond kunnen bijvoorbeeld een aanwijzing zijn dat ter plaatse ooit een boerderij heeft gestaan of dat er mensen begraven zijn. Elk object draagt bij tot kennis over de vindplaats of de regio.

Welke vondsten moet ik melden?

In principe moeten alle vondsten worden gemeld, maar archeologen hebben geen behoefte aan modern materiaal zoals aluminiumfolie, blikjes en recente schroeven. In de praktijk kunnen alle vondsten ouder dan 1946 waardevolle informatie opleveren.

2) PAN-website en app

PAN bestaat uit een online database (www.portable-antiquities.nl) en de app is er een onderdeel van. De app kan op een mobiele telefoon geïnstalleerd worden.

Melden via de app: twee stappen

Het volledig melden van een vondst gebeurt in twee stappen:

- Stap 1) vastleggen van de vondst en de locatie (vindplaats) in de app dit kan offline;
- Stap 2) de vondst doorsturen en online gegevens aanvullen. Voor de tweede stap is een account nodig. Pas na de tweede stap is het proces voltooid en heeft de vinder aan zijn verplichtingen volgens de Erfgoedwet voldaan.

Technische informatie

Ondersteunde smartphones en browsers

De meeste browsers en smartphones worden ondersteund. Voor iPhones gelden een paar aandachtspunten:

- versie iOS13 of hoger

- de browser op het beginscherm gebruikt een eigen database. Vondsten toegevoegd in de Safari-versie zijn niet zichtbaar in de browser op het beginscherm.

Offline gebruik

De PAN-app kan offline gebruikt worden voor stap 1, het vastleggen van de vondst en de vindplaats. Vervolgens is wel een internetverbinding nodig voor stap 2, de vondst doorsturen naar de PAN-website en het aanvullen van gegevens.

GPS-toestemming

De beste manier om de vindplaats van een vondst te registreren is door de GPS van jou telefoon te gebruiken. Hiervoor moet de GPS-functie van de telefoon zijn ingeschakeld. Als deze uit staat, zal jou telefoon toestemming vragen de GPS-functie in te schakelen. Klik daarbij op 'ja' om dit toe te staan. Er is tevens een GPS-testfunctie in de app aanwezig. Kies 'Help' in het menu; onder punt 3 zie je 'GPS toestemming opnieuw instellen'; als je deze optie aanklikt vouwt een scherm open met onderaan een link 'naar de GPS-check'.

Voorbereiden: app downloaden en op telefoon zetten

Download de app

Heb je een QR-scanner op je telefoon? Scan dan de QR-code met de telefoon.

Of browse naar dit webadres met een webbrowser van jou telefoon: https://portable-antiquities.nl/panapp/ en klik op de link om de app te downloaden.

App aan startscherm vastmaken

Op een Android systeem krijgt je automatisch de optie om de pan-app aan het startscherm toe te voegen.

7

Op een iPhone gebruikt je het downloadsymbool onderaan het telefoonscherm:

IN AG	11:04		ull KPN 🜩	11:15	
AA 🔒 I	portable-antiquities.nl	5 6	PAN-app, vi portable-antic	ondsten melden quities.nl Opties >	voor ×
U bent ingelo Synchronise	ogd als eer		AirDrop Berichte	en E-mail	WhatsApp
1.4	lkom in de DAN onn		Kopieer		¢
Voeg een vor	ndet toe via de +-knon rechtsor	nder	Zet in leeslijst		00
Hoe werkt	de PAN-app		Bladwijzer		ш
Meer info	over PAN		Zet in favoriete	n	☆
_			Zoek op pagina	1	Q
			Zet op beginsc	herm	Ŧ
		+	Markeringen		$\otimes$
< >		G	Druk af		ē
	$\cup$				

Stap 1 Vastleggen van de vondst en vindplaats in de app

Overzicht

In stap 1 worden de volgende handelingen uitgevoerd:

- a: open een vondstmelding
- b: geef een naam en eventueel een toelichting aan een vondst
- c: bepaal de locatie van de vondst
- d: voeg een foto toe

Stap 1a: open een vondstmelding met de + knop

Het PAN-menu vouwt open als je op de drie puntjes linksboven klikt. Onder 'Vondsten' kun je een vondst invoeren. Klik op de + in het beginscherm.

و)

Stap 1b: geef de vondst een naam

Beschrijving

Type hier een korte omschrijving van de vondst, bijvoorbeeld 'scherf', 'munt', 'fibula' of 'kogel'.

Opmerking

Optioneel: type eventueel een determinatie of een toelichting die voor jou van belang is. Niet verplicht.

		Android	IPhone
£:90)	54% 8	16:39	53% • 16:19 x 53%
: PAN-app	E	: PAN-app	i PAN-app
4	ALCON.	Scherf	scherf.
iteschrijving *		neutrymi,+ Scherf	Boschrijving *
Opmerking		taserkne baardmankruik	Committing Onbekend
1-2-1-20	- Anna	1 2 3 4 5 6 7 8 9	0 0 ^ ~ Gereed
Bepaal mijn locatie		qwertyuid	p Cnbekende Onbekenden
X (longilusite), ^a		asd fghjk	qwertyuiop
V ((stitude) *		↑ z x c v b n m	📾 asdfghjkl
Foto toevoegen	_	1#1 , Nederlandh +	🛶 🗘 z x c v b n m 🐼
		C	123 🖾 spatie return

Om de invoer af te sluiten en naar de volgende stap te gaan, klik op het pijlsymbool onderaan het toetsenbord (zie rode cirkel).

10

Stap 1c: bepaal de locatie van de vondst

Er zijn drie manieren om de locatie van een vondst vast te leggen.

- De eerste manier is door een vondst met GPS in te meten op het moment dat deze is gevonden. Dit is waarvoor de app is ontwikkeld. Om deze functie te gebruiken moet je met telefoon in de hand aanwezig zijn als een vondst uit de grond komt.
- De tweede manier is om met de kaartfunctie naar de vindplaats te navigeren en handmatig een stip te zetten op de plek waar de vondst is gedaan. Dit is de manier die je kiest als je niet ter plaatse bent: als je alweer thuis bent na een dag zoeken, of als een vondst nog langer geleden uit de grond kwam.
- De derde manier is om handmatig de x en y coördinaten in te vullen. Dit is met name handig voor oudere vondsten waarvan je de coördinaten al had bepaald.

Met GPS inmeten van de exacte vindplaats

Klik op de knop 'bepaal mijn locatie'. Als de GPS van het mobiele apparaat nog niet is ingeschakeld, vraagt je apparaat of je dit wil toestaan. Klik op 'ja'.

Scherf 944909 51961657 58447955 51,9617050 Foto too TIF

Je telefoon legt verbinding met de satelliet en probeert de locatie zo nauwkeurig mogelijk te bepalen. Er volgen automatisch meerdere pogingen, tot de precisie op enkele meters nauwkeurig is.

Precisie verhogen

Met name wanneer het erg bewolkt weer is, zijn de prestaties van GPS verminderd. Het kan zijn dat de app dan de locatie niet precies genoeg kan bepalen. Dan zie je de melding 'Locatie is mogelijk niet betrouwbaar!' Het kan dan helpen om Google Maps te gebruiken (hiervoor is mobiel internet nodig). Google heeft een geavanceerde functie in Maps ingebouwd die de GPS van een telefoon beter aanstuurt. Activeer Google Maps op je telefoon en wacht tot de grote blauwe stip van Google Maps kleiner is geworden: een dikke blauwe rand om de stip betekent weinig precisie, een klein grijs randje om de stip betekent goede precisie in Google Maps. Als na enkele seconden de precisie in Google Maps goed is (blauwe

stip zonder rand / met kleine blauwe rand), activeer je vervolgens de PAN-app weer en probeert opnieuw de locatie te bepalen. De precisie is nu iets beter dan bij de vorige poging.

De locatie vastleggen zonder GPS

Als een vondst al wat langer geleden is gedaan of als er geen mobiele telefoon op de zoekdag beschikbaar was, kan een vondst ook achteraf worden ingevoerd. De knop 'bepaal mijn locatie' wordt dan NIET gebruikt. Navigeer op de kaart van Nederland door met twee vingers te schuiven en zoomen. Zoom voldoende in tot de locatie precies in beeld is. Tik dan eenmaal op het scherm en er verschijnt een rode stip. Je kunt eventueel nog een tweede of derde keer tikken tot de stip op de goede plek staat. Ga vervolgens naar de volgende stap.

Stap 1d: voeg een foto toe

Klik op de knop 'foto toevoegen'. Vervolgens krijg je de keuze of de foto met de camera wordt genomen (kies 'camera') of dat er een bestaande foto wordt geselecteerd (kies 'browsen' bij Android of 'bladeren' bij IPhone).

Ben je niet tevreden over de foto, klik 'opnieuw' en maak een nieuwe foto. Als je tevreden bent, klik op OK en ga door. Op het beeld hier rechts zie je dat de app de foto heeft geregistreerd: er staat een lange filenaam ....jpg en vervolgens kun je de vondst opslaan: klik op 'Bewaar'.

Stap 1 is voltooid

De vondst heeft een titel gekregen ('scherf' in dit voorbeeld), een locatie en een foto. Hiermee is de vondst vastgelegd in de app.

In de volgende stap wordt uitgelegd hoe de vondstmelding van je telefoon-app doorgestuurd kan worden naar PAN.

Stuur met enige regelmaat de vondsten door, want de opslagcapaciteit op je telefoon kan beperkt zijn.

Stap 2 Het doorsturen van de vondst uit de app naar de PAN-database

In stap 1 is een vondst vastgelegd in de app. Daarmee staat de vondst alleen nog in de telefoon van de vinder. In stap 2 wordt de vondst doorgestuurd naar PAN, voorzien van wat meer informatie.

Overzicht

In stap 2 worden de volgende handelingen uitgevoerd:

- a: log in met de app bij PAN
- b: stuur de vondstmelding van je telefoon naar PAN
- c: maak de vondst schoon en maak digitale foto's van de vondst naast een meetlat
- d: log in bij de PAN-website
- e: geef aanvullende informatie over de vindplaats
- f: geef aanvullende informatie over de vondst (afmetingen, materiaal) en upload de extra foto's

Stap 2a: log in met de app bij PAN

Zoekers die al eerder met PAN hebben gewerkt, leggen contact met hun PAN-registrator en vertellen dat ze via de app willen melden. De registrator past met één klik je account aan en dan kun je met de app inloggen bij PAN met dezelfde gebruikersnaam en hetzelfde wachtwoord dat je altijd gebruikt.

Nieuwe melders leggen contact met PAN via pan.fgw@vu.nl en maken een afspraak met een PAN-registrator om een account aan te maken.

Stap 2b: de vondstmelding van je telefoon naar PAN

Wanneer je nog niet via de app bent ingelogd bij PAN, staan er onderaan een vondst slechts twee opties: wijzig en weggooien (prullenbak).

Nadat je hebt ingelogd, verschijnt er een derde optie: de uploadknop. Klik op deze knop om de vondst naar PAN door te sturen.

Je krijgt een melding in beeld dat de upload succesvol is.

Let op: het is nog steeds een voorlopige melding. Er zijn nog enkele handelingen nodig om de melding definitief te maken! Zoals ook rechts in beeld staat, staat de vondst in de PAN database en moet daar nog gewijzigd worden

In een volgende stap (2d) ga je direct inloggen op de PAN-website om extra informatie toe te voegen. Eerst moeten oede foto's worden gemaakt.

Stap 2c: maak de vondst schoon en maak digitale foto's van de vondst naast een meetlat

Belangrijk is dat er goede foto's van de vondst worden toegevoegd. Die ga je nu eerst maken, om in een volgende stap toe te voegen aan de PAN-database.

Maak de vondst schoon. Let op! Gebruik hiervoor geen agressieve schoonmaakmiddelen of grove borstels. In veel gevallen is afspoelen met lauw water voldoende. Laat de vondst eventueel een nacht inweken. Roestlagen kun je niet zelf verwijderen. Zet de vondst op de foto zoals hij na een tijdje weken en licht borstelen kunt krijgen. Als het zand of de klei eraf is, is de vondst foto-klaar. Belangrijk is dat er een meetlint of lineaal naast de vondst ligt.

"Veldfoto" in de app

Definitieve foto voorzijde

Definitieve foto keerzijde

Soms is het nodig om een bovenaanzicht, een zijaanzicht en een voor-aanzicht te fotograferen.

Maak zoveel foto's als nodig om een goed inzicht te geven in de vondst.

Op tenminste één van de foto's moet een centimeterverdeling te zien zijn.

Stap 2d: log in op de PAN-website

Ga naar de website van PAN: www.portable-antiquities.nl

Rechtsboven staat de knop om in te loggen.

Gebruik dezelfde accountgegevens die je eerder voor de app kreeg om in te loggen.

Stap 2e: geef aanvullende informatie over de vindplaats

PAN slaat vondsten op per vindplaats. Als er nog geen vindplaats bekend is, moet die worden aangemaakt. Als een melder al wel vondsten en vindplaatsen in PAN heeft staan, moet voor een nieuwe vondst die via de app is ingezonden worden gekozen of deze bij een bestaande vindplaats hoort of bij een nieuwe vindplaats.

	C.S.	E Vondstonv E Poster bes	UIT PAN 400
	OCATIES		=/0
Plants in	Toposileni -	Omischrijving -	

Open het menu rechtsboven en klik op 'Vondsten uit de PAN app'.

2. VONDSTEN U	T PAN-APP			
Filter Alle F	7AN-app vordsten	Opmerking :	Locatie :	
	Sonert	baardmänktulk	1	0
2.	Pistoletkagel		1	0

Via de knop 'locatie zoeken' (icoontje met wereldbol) kun je de vondst aan een nieuwe of aan een bestaande vindplaats toewijzen.

Mogelijkheid 1: nieuwe vindplaats

De rode ster geeft de locatie aan waar de vondst met de app is geregistreerd. Er moet een vindplaats rondom de ster worden getekend. Klik op de knop 'nieuwe locatie'.

Met de knop 'Teken vlak' kun je het veldje waarop de vondst is gedaan omcirkelen: met een aantal kliks teken je de grenzen van het veld (zie afbeelding volgende pagina). Als je de laatste klik weer op het beginpunt zet, sluit de lijn zich vanzelf tot een contour.

Je kunt eventueel de knop 'verwijder vlak' gebruiken om je contour weg te gooien en een nieuwe poging te doen. Als je contour bijna goed is maar je wilt één puntje wijzigen, gebruik dan de knop 'Stop tekenen/wijzigen'.

	()		
VU VORGINIEUWELI OCATIE TOP			30.62*
Maak een locabe voor een vondst alkomstig uit de P7Maps			
Fieldman *	+ Tabatzak	e Ozozakaneciki, zgen 20 Verwijser ver	
Dirschrijving	2001	1	HERE .
Alicfus melcing			(14) - B
Оринскир			NO VO
			RWAL
		RING	DIJK
			ELin
			TIT
	AND	STATE	SLAPERO
	OR LEU	Spoo	E.
	Operation Attribut		
	Opviour - Attriber		
-	Content Attrifier		
Prosida Antonine Mathematica (1.10)	Contant Arriton		
Portiable Policytanes (1.16)	Colum Antibe	ligebytt de bec_	New -
Periade Netpaties Nethelands (1-16)	Com Arrifae	tegelegt als bes_	Kiew -
Periade Antiquities Net Jesiands (1-16) W - 4003 NEUWE Locking TOP	Toma Ander	regnerget alt bec_	Ner-
Portable Analgadines Netherlands (1.16) PU VOCS NEUNIE LOCKTE TOE Networkshold you we cardio date object do Water		ngungd ift Star_	Kanto Sector
Portable Analgotines Netherbands (1.16) PU VOCS NEUNIE LOCATE TOE Networkhold you we cardy adams by in the Weiger Faithcase	Annue Annue	ngangi di Ser et kuji sunksi, go	West's
Portable Analgosines Netherlands (1.16) VU VOCS NEUVICE LOCATE TOE Networkshold you we cardinateredge de Weiger Faittasse Ingensee	Annue Annue	ngangi di Sar et kasi sarah ya Sarah sa	Start's
Portable Volgatives Net/restands (1.18) VU VOCS HEDVICE LOCKTE TOE View enhosemas we servi veservi veservi veservi Veser sentosemas we servi veservi veservi veservi Vesersen & 2019/22/ Vesersen & 2019/22/	Annual Annual Annual Annual Annual Annual Annual Annual Annual Annual Annual Annual Annual Annual Annual	apangel di dari Sekol Salarka ya Barawa kari	Sec.
Portable Volgature: Net/Jerlands (1.18) VU VOCS HED/VE LOCHTE TOE Version enhosement water deterning in to Version Particiant Autom Barrison Barrier Artis mitima - marken	Arriar Arriar Arriar Arriar Arriar Arriar Arriar Arriar Arriar Arriar Arriar	upagi di dar	ve-
Portable Vulgature: Net/Instands (1.18) VU VOCS HEDIVE LOCHTE TOE Version enhosement was set in demokrating in the Version Participant Banket years Arch mitidat - Gameticant	Arriar	opengel de deser	Viewer Viewer
Portable Vulgature: Net/Herbands (1.18) VU VOCS HEDIVE LOCKTE TOE Version encloserings will service description in Version Herbanic Britistics Herbanic Britistics Arch mitting - Cgenericg	Andre An	upagi di dur.	Viewer Viewer
Portable Vulgature: Net/Herbands (1.18) VU VOCS HEDNIE LOCHTE TOE Version entrobelines werkendetersligt is Version Version and Version and Version Version and Ve	Artise	apagadabar Panalasan Banalasan Panalasan Panalasan	Viewer Viewer Viewer Viewer Viewer Viewer Viewer Viewer Viewer Viewer Viewer Viewer
Portable Vulgature: Net/Herlands (1.18) VU VOCS HEDINE LOCKTE TOE Version enclosering wir set/villering in Strategy Version enclosering wir set/villering wi	Andre	eperged of deve effect of the second se	Viewer Viewer Viewer Viewer Viewer
Portable Vulgature: Net/Helands (1.18) VU VOCS HELINE LOCHTE TOE Version into termination and servi districtions in Servi Bartistassi Bartistasi Bartistassi	Annue An	eperged of deve encoded and the second and the seco	

Vervolgens geef je de vindplaats een naam. Bij 'Plaatsnaam' voer je meestal de gemeentenaam of de dorpsnaam in. Bij 'Toponiem' voer je de naam van een wijk, straat, bos of iets dergelijks in.

24

Nadat je contour gesloten is en tenminste een plaatsnaam hebt ingevoerd, wordt de knop 'Opslaan' geactiveerd en kun je erop klikken om de vindplaats vast te leggen.

Mogelijkheid 2: toevoegen aan bestaande vindplaats

In het voorbeeld hieronder ligt een vondst (rode ster) dichtbij twee bestaande vindplaatsen (blauwe contourlijnen). Je moet aangeven bij welk van de vindplaatsen de vondst hoort.

Klik op de contour van de vindplaats waar de vondst bijhoort. Die contour wordt dan rood. Vervolgens kun je opslaan en terug. De knop 'nieuwe locatie' heb je in dit geval niet nodig.

Stap 2f: geef aanvullende informatie over de vondst

Na het klikken op de knop 'Opslaan en terug' is er een nieuwe optie bijgekomen in het menu.

Prodable: Amigailice: N	elhedands († 16)		Ingelogd ats feet	Nonu +
		C	1	
2 YONDSTEN UI	IN app vondeten +			
	Description :	Opmenhing =	I centis =	
	Serén	bazzoniankruto	Kimhem Schuylgnaet olug néoretkart	27 Q 1
			/	

Klik op deze knop om de laatste stap te beginnen: het aanvullen van informatie over de vondst.

PAN kent een klein aantal verplichte velden, gemarkeerd met een *

Bij de blauwe pijlen (zie volgende pagina) staan verplichte velden, die alvast staan ingevuld. Wijzig deze alleen indien nodig.

Omschrijving: daar staat de naam van de vondst die je zelf al in de app hebt ingevuld.

Categorie: de hoofdgroep van materiaal waar de vondst bijhoort. Hier staat standaard 'metaal' ingevoerd maar bijvoorbeeld in het geval van een scherf van een kruik moet je dit veld wijzigen naar 'aardewerk'.

Status: dit veld geeft de workflow van PAN aan. Het veld staat standaard op 'onvolledig' omdat je nog bezig bent informatie aan te vullen. Je mag dit zo laten: het PAN-systeem schakelt zelf naar volgende stappen door - al kan een PAN-registrator ook handmatig stappen overslaan.

Primair materiaal: dit veld geeft een onderverdeling aan van de categorie. Als bovenaan de categorie 'metaal' staat, vind je onder 'Primair materiaal' de verschillende soorten metaal: zilver, goud, koperlegering, etc. etc. Let op: PAN onderscheidt geen messing van brons: dat zijn beide koperlegeringen. Alles wat op het oog grijswit is uitgeslagen, wordt op loodlegering gezet. Indien een vondst grijs eruit zien met een zwarte gloed, is de vondst vaak van zilver. Bij grijs met een witte kleur gaat het vaak om een tinlegering (met lood).

Onder oppervlaktebewerking hoort een eventuele bewerking van het metaal, bijvoorbeeld een laagje goud (verguld) of een laagje tin (zilverachtige glans op een koperlegering object, ook wel 'witmetaal' genoemd: selecteer 'vertind'. De term 'gedamasceerd' hoort bij een object van ijzer met daarin baantjes van zilver of koperlegering.

Dan zijn er nog twee rode pijlen geplaatst. Bijna bovenaan staat het veld 'Functie'. Dat is de brede groep waar een vondst bijhoort. Bij een munt, penning of muntgewicht selecteer je 'munt/muntgerelateerd'. Bij een fibula of haarnaald selecteer je hier 'sieraad'. Bij een kogel of pijlpunt selecteer je hier 'projectiel'.

Daaronder staat het veld 'Object'. Het veld is niet verplicht maar je wordt daar gevraagd een objectnaam in te vullen, zoals 'fibula', 'haarnaald', 'kogel', 'bijl' of 'gesp'. Vul altijd enkelvoud in, behalve bij een munt, dan heet dit objectveld 'munten', 'penningen' of 'weeggewichten' in het geval van een muntgewicht.

De velden verder naar onderen mag je ook invullen maar dat hoeft niet. Ze worden gebruikt voor extra informatie. Als je eerder al 'gordel en gesp' hebt ingevuld bij Functie, en vervolgens 'gesp' bij Object, dan mag je bij Soort invullen dat het een dierkopgesp is als hij dierkoppen als decoratie draagt. Bij een Object > fibula kan het zijn dat je bij Soort 'geëmailleerde schijffibula' invoert. Bij munten zou je hier een muntsoort kunnen invoeren, bijvoorbeeld 'duit'. Onder het veld 'Variant' zou je bij de duit kunnen toevoegen dat hij van Frisia of Gelria is. In het geval van Romeinse munten mag je de keizer onder 'Variant' zetten, als deze leesbaar is, bijvoorbeeld Hadrianus.

Onder de kop 'Voorlopige datering' mag je een datering geven aan de vondst, als je weet uit welke periode de vondst ongeveer komt. Het is niet verplicht.

De laatste rode pijl staat bij 'Lengte' onder de kop Afmetingen. Geef tenminste de lengte in millimeters aan. Als een vondst kapot is, geef je het aantal bewaarde millimeters aan en verder niets. Als een gemeten lengte ook vroeger de lengte was (het object is compleet, of tenminste niet kapot aan de kant die je nu aan het meten bent), dan geef je een vinkje bij het vlak 'compleet'. Doe hetzelfde onder 'Breedte' en 'Hoogte'

Er staat een oranje pijl bij gewicht. Gewicht is geen verplicht veld: zeker bij een kapot object is het gewicht niet zo belangrijk. Is een vondst compleet, willen we wel graag het gewicht weten. Let op: bij munten willen we *altijd* het gewicht weten, ook van een fragment. Zonder gewicht is een munt soms niet te determineren door een specialist. Een voorbeeld: een Romeinse *dupondius* en een *as* zijn ongeveer even groot: soms heeft een specialist het gewicht nodig om te bepalen welke muntsoort het is. Ook als een munt incompleet is, kan het gewicht toch worden omgerekend. Muntgewichten willen we weten met één cijfer achter de komma, gemeten met een muntweegschaaltje nadat de munt is schoongemaakt en gedroogd.

Bij het veld 'compleetheid' mag je invullen of een vondst compleet is, of grotendeels bewaard, of klein deel bewaard. Als je denkt dat een vondst compleet is maar oudtijds is verbogen, kun je 'compleet, oudtijds bewerkt' aanklikken.

Aantal staat standaard op 1: bijna altijd zul je een enkele vondst invoeren. Maar soms vindt je bijvoorbeeld een randstuk en twee wandscherven, die evident van dezelfde pot zijn. Dan mag je het aantal '3' ingeven en alle drie de scherven op één foto zetten.

Verzamelaars mogen onder 'inventarisnummer' een collectienummer ingeven als ze een eigen nummersysteem hebben.

Het veld 'Datum toevoeging' wordt eigenlijk nooit gebruikt: gebruik dat alleen als een vondst van eigenaar verandert, bijvoorbeeld als een vondst aan een museum wordt geschonken: dan wordt hier een inventarisnummer gewijzigd en een datum ingegeven. Voor gebruikers van de app is dit bijna nooit relevant.

Vergeet niet om het jaartal onderaan in te vullen. Dat is niet verplicht maar vinden we bij PAN wel prettig.

Tenslotte het veld Archis, en bij munten het veld Numis. Bij nieuwe vondsten vul je hier altijd 'nee' in. Alleen indien je oude vondsten zou melden die al eens eerder bij Archis of bij Numis waren gemeld, vul je hier 'ja' in en krijg je de mogelijkheid een nummer in te voeren.

Wanneer tenminste alle velden met een * zijn ingevoerd hoeft er nog maar 1 stap genomen te worden: het uploaden van verbeterde foto's.

Klik op de knop 'Nieuwe foto'. In de browser die jouw computer nu opent, kun je de digitale foto aanklikken die je in stap 2c gemaakt hebt.

Let op: het is belangrijk dat je bij munten de voorzijde als eerste aanklikt. De voorzijde is meestal de zijde met een portret (bij Romeinse munten), met een kruis (bij Middeleeuwse munten) of met de naam van stad of provincie. Klik vervolgens op 'Nieuwe foto' om de keerzijde-foto ook te uploaden.

PAN plaatst de nieuwe foto's vooraan en de oorspronkelijke foto, waar vaak nog modder of zand aanzit, achteraan. Die mag je weggooien met het icoontje 'prullenbak' maar dat hoeft niet.

De knop 'Definitief melden' is nog niet actief. Eerst moet je controleren of de foto's aan de eisen voldoen: is de vondst schoongemaakt, is er een maatbalk zichtbaar, en zijn tenminste twee aanzichten gefotografeerd. Zo ja, zet een vink in het gele vlak bovenaan door erop te klikken. Daarmee verdwijnt de gele waarschuwing onderaan en wordt de knop 'Definitief melden' actief.

Klik op die knop om de vondst definitief te melden. Je hebt daarmee voldaan een de verplichting van de Erfgoedwet om vondsten te melden.

Dank voor het gebruik van de PAN-app en website om de vondst te melden!

Extra functies in de app

Synchroniseren

Als je bent ingelogd, zie je onder menu-optie 'Vondsten' de knop 'Synchroniseer'.

Waarom synchroniseren?

Deze functie kun je gebruiken om alle vondsten die in de PAN-website staan naar je telefoon te halen. Dit kan handig zijn als je bijvoorbeeld een nieuwe telefoon hebt, waardoor je vondsten die je had ingestuurd, niet meer op je nieuwe telefoon staan.

Let op 1: wanneer je erg veel vondsten in PAN hebt staan (meer dan 100) kan het synchroniseren tot gevolg hebben dat je telefoon vol data en foto's komt te staan, wat de telefoonprestaties kan verminderen. In dat geval kan het zijn dat de PAN-app niet alle foto's overzet: dan zijn er records op je telefoon zonder foto.

Let op 2: bij gebruik van deze functie wordt veel data verstuurd. Het is daarom aan te raden om deze functie te gebruiken als de telefoon met wifi verbonden is. Als de data over een mobiel netwerk worden opgevraagd kan het zijn dat uw telefoonprovider kosten in rekening brengt (afhankelijk van uw databundel).

Na het klikken op de Synchroniseer-knop kan het enige seconden tot een minuut duren voor alle vondsten zijn ingeladen.

Kaart

De menu-optie 'Kaart' laat een kaart van Nederland zien met een rode stip voor alle vindplaatsen waarvan je een of meerdere vondsten in de PAN-app hebt staan.

Instellingen

De menu-optie 'Instellingen' geeft in het blok bovenaan de url (het web-adres) weer van de PAN-app. Deze app is eigenlijk een website, die geschikt is gemaakt voor de telefoon. Breng geen wijzigingen aan in deze url want dan functioneert de app niet meer!

Database

Mocht de app slecht functioneren, dan kan het nodig zijn om de database te verwijderen. Let op! Hiermee worden alle vondsten verwijderd. Via de synchroniseer-knop kunnen alle vondsten die al waren doorgestuurd naar de centrale PAN-website weer teruggehaald worden. Maar vondsten die alleen op de telefoon staan en nog niet waren doorgestuurd, gaan dan verloren. Gebruik deze functie dus alleen indien de app problemen vertoont en pas nádat alle vondsten op de telefoon zijn doorgestuurd naar PAN.

